NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 6 (IX) Nr 9—10. WARSZAWA Wrzesień—Paźdz. 1927 r.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 17 z dnia 26 września 1927 r.

I. **Mianowania starszyzny.** Podharcmistrze: M. Krawczyk (G. K. M.) L. Boboli, W. Bublewski, W. Prochnau, W. Sosnowski, J. Stawecki, Z. T. Wróblewski (Ch. Warszawska). Przodownicy: F. Czapliński, J. Miłodrowski, E. Ryszkowski (G. K. M.), W. Kabalski, H. Łukaszewski, K. A. Zielonka (Ch. Łódzka), M. Goc, A. Koźmiński, F. Pacyński, Jr. Radzimiński (Ch. Poznańska), Ks. E. Kapusta (Ch. Radomska), W. Szpakowski, K. Struzik, P. Wicik (Ch. Śląska), T. Burski, R. Cieślak, T. Dilinde, J. Makowski, P. Pawlikowski, J. Stępień, M. Trojanowski (Ch. Warszawska).

II. **Rozwiązanie Koła Starszego Harcerstwa.** N. rozwiązuje Koło Starszego Harcerstwa w Grodźcu (Ch. Zagłębie Dąbrowskie).

(—) Ks. J. Mauersberger
Przewodniczący Z. H. P.

(—) O. Grzymałowski
Sekretarz Generalny Z. H. P.

KOMUNIKAT G. K. Ż. w sprawie Zlotu L. 2 z dnia 10 września 1927 r.

Komunikat L. 1 ogłoszony był w Nr 6 „Wiadomości Urzędowych" (Rozkaz N-ki L. 8).

1) Zlot, organizowany w celu uczczenia 500-letniej rocznicy śmierci Zawiszy Czarnego, wykazać musi słowność, punktualność, rzetelność organizacji. Gdy każda komórka organizacyjna od najmniejszej do największej sumiennie spełni swe zadanie, całość złoży się dobrze i łatwo.

2) Zlot organizowany jest wspólnym wysiłkiem wszystkich Chorągwi, każda Chorągiew winna się czuć odpowiedzialną za organizację Zlotu i brać w niej czynny udział. Akcję przygotowawczą prowadzić będzie Komisja do spraw Zlotu przy Głównej Kwaterze; w skład Komisji wejdą oprócz osób przez Główną Kwaterę powołanych, delegatki poszczególnych Komend Chorągwi.

Komisja wyłoni z siebie prezydjum wykonawcze. Każda Chorągiew obowiązana jest zorganizować u siebie Komisję Zlotową, która pracować będzie w ścisłem porozumienieiu z Komisją Centralną.

3) Podstawową jednostką organizacyjną na Zlocie jest drużyna. Kierownictwo Zlotu spoczywać będzie w rękach licznej, silnie zorganizowanej Centralnej Komendy Zlotu. Udział Chorągwi jako jednostki sprowadza się do koniecznego minimum (najprostsza pomoc sanitarna, własna służba łączności i t. d.). Centralna Komenda Zlotu wymaga dla spełnienia swego zadania (ogólne kierownictwo, przeprowadzenie zawodów drużyn) pracy bardzo licznego grona instruktorskiego, dlatego każda Chorągiew winna wydelegować do pracy w Centralnej Komendzie Zlotu część swoich instruktorek.

4) Każda Chorągiew podejmie się zorganizowania, urządzenia i prowadzenia w czasie Zlotu jednej z placówek, służącej ogółowi, jak izba chorych, gospoda, służba łączności, biuro informacyjne, biuro prasowe i t. p. (Chorągwie mogą się łączyć i organizować wspólnie w jedną placówkę).

5) Do programu Zlotu wejdą zawody, popisy i przeglądy drużyn z zakresu:

a) wyćwiczenia harcerskiego: sprawdzenie umiejętności obozowania i pionierki, przeprowadzenie gier polowych i wywiadów (terenoznawczych, krajoznawczych i przyrodniczych);
b) sportu: wyćwiczenie cielesne, gry, lekka atletyka, pływanie, wiosłowanie, łucznictwo;
c) wyćwiczenia wojskowego: strzelanie, służba łączności, obrona przeciwgazowa;
d) pokazów artystycznych: 10-minutowe pokazy (śpiew, tańce, orkiestry, szarady, żywe obrazy, przedstawienia, atrakcje);
e) przemysłu drużyn: wszelkie warsztaty.

Na zlocie odbędzie się sprawdzanie stopni organizacyjnych i sprawności. Każda drużyna biorąca udział w Zlocie obowiązana jest stanąć do następujących zawodów:

1) wieloboju wyćwiczenia cielesnego,
2) obozownictwa i pionierki,
3) gry polowej lub wywiadu.

Drużyna może zgłosić się do wszystkich zawodów. Dokładnie opracowane programy poszczególnych grup zawodów zostaną przedstawione i przedyskutowane na Zjeździe w dn. 18 września r. b. i ogłoszone w prospekcie Zlotu 1. X. r. b.

Program zawodów opracowany będzie zgodnie z uchwałami VII Konferencji Programowej Instruktorek ZHP.

6) Kalendarzyk prac przygotowawczych do Zlotu:

10.IX 1927 r. rozesłanie komunikatu L. 2;

18.IX 1927 r. Zjazd delegatek z poszczególnych Chorągwi;

1.X 1927 r. Wydanie całkowitego prospektu Zlotu*);

*) Zjazd delegatek Chorągwi 18 b. m. stwierdził, że jest rzeczą niemożliwą wydanie na 1.X całkowitego prospektu Zlotu, uchwalił, by na razie opracowane matarjały ogłaszać kolejno w postaci komunikatów.

1.XI 1927 r. Komendy Chorągwi przysyłają dokładne dane o swym udziele (jako placówkę, służącą ogółowi zorganizują), oraz przybliżone dane o ilości drużyn i dziewcząt, które wezmą udział w Zlocie.

1.II 1928 r. Komendy Chorągwi przysyłają dokładne zgłoszenia drużyn.

Święta Wielkiej Nocy — Zjazd Centralnej Komendy Zlotu na terenie Zlotu.

1.V 1928 r. Ukończenie wszystkich przygotowawczych prac; w terminie 1.X 1927 r.—1.V 1928 r. odbędą się jeden lub dwa Zjazdy delegatek Komend Chorągwi.

Komunikat w sprawie Zlotu L. 2 opracowany został na podstawie uchwał VII Konferencji Programowej Instruktorek ZHP.

(—) **H. Godziszewska** — Sekretarka G.K.Ż.

(—) **M. Uklejska** — w. z. Naczelniczka G.K.Ż.

KOMUNIKAT G. K. Ż. w sprawie Zlotu L. 3 z dnia 27 września 1927 r.

I. Termin Zlotu.

Ogólno-polski Zlot harcerek odbędzie się w dniach od 5.VII do 20.VII 1928 r.

II. Wyjaśnienia do punktu I. 4. e oraz do punktu I. 4. b pierwszego komunikatu w sprawie Zlotu, w sprawie wymagań stawianych drużynom, pragnącym brać udział w Zlocie.

1) Za wypadki wyjątkowe (patrz rozkaz Naczelniczki G. K. Ż. z dn. 18.V 1927 r. I. 4. e.) uznaje się dopuszczenie do zlotu:

a) drużyn, które przed rokiem 1928 miały kolonje; obóz zaś pod namiotami lub szałasami odbędą w 1928 r. Obóz ten musi trwać conajmniej 5 dni i być wizytowany przez Komendę Chorągwi;

b) drużyn zawiązanych w 1927 r. o ile odbędą 3 wycieczki z nocowaniem oraz obóz 7-dniowy pod namiotami lub szałasami;

c) drużyn, które brały udział w zlocie Chorągwi lub Hufca, o ile na zlocie tym drużyny samodzielnie organizowały i prowadziły swój obóz.

2) Obóz wędrowny z kilkakrotnem obozowaniem najmniej 7-dniowy jest spełnieniem warunków dopuszczenia do zlotu.

3) Za odpowiedzialne kierownictwo drużyny (patrz rozkaz Naczelniczki G. K. Ż. L. 7 z dn. 18.V.27 r. punkt I. 4-b) uważa się drużynową pełnoletnią, która odbyła próbę na drużynową. O ile drużynowa nie jest pełnoletnia, przyjmuje odpowiedzialność za drużynę osoba pełnoletnia: starsza harcerka, członek K. P. H., lub instruktorka zwolniona przez Komisję zlotową G. K. Ż. od współpracy z Komendą Chorągwi lub Komendą Zlotu.

III. Program zawodów wywiadów terenoznawczych (grupa zawodów wyćwiczenia harcerskiego).

Wywiad terenoznawczy ma drużynom dać możność wykazania swego wyrobienia polowego w zakresie:

1) orjentacji w terenie,

2) przedstawienia terenu,

3) posługiwania się mapą.

Przykłady zadań:

1) Wyznaczenie stron świata wszelkiemi sposobami z błędem nie przekraczającym odpowiedniego procentu (zależnie od sposobu).

Marsz na przełaj.

Wywiady objektów terenu: osad, mostów, dróg, brodów i t. p.

2) Szkice: drogowy, wielobokowy, z jednego punktu, z dwu punktów i t. d. Szkic perspektywiczny.

3) Sprawdzanie mapy; uzupełnianie rysunku sytuacyjnego.

Przewiduje się wywiady dla dwu stopni i wieku: na poziomie II stopnia i na poziomie sprawności terenoznawczyni.

Uwaga: do wywiadu zgłasza drużyna zastęp z 6—8 dziewcząt.

IV. Program zawodów wywiadów krajoznawczych (grupa zawodów wyćwiczenia harcerskiego).

Wywiad krajoznawczy obejmować może jedno lub więcej zagadnień krajoznawczych, odnoszących się do pewnego objektu lub obszaru.

Zagadnienia krajoznawcze są:

1) krajobraz,

2) historja,

3) zabytki,

4) ludoznawstwo,

5) stosunki gospodarcze,

6) stosunki oświatowo-kulturalne.

Przykłady:

ad 1) sporządzić lub zebrać materjał, ilustrujący cechy charakterystyczne pewnego krajobrazu i zaopatrzyć ten zbiór w odpowiednie objaśnienia. Ilustracją są: zdjęcia fotograficzne, dobre szkice, modele.

ad 2) Zebrać dane co do roli jakiejś miejscowości w dziejach kraju, lub: sławni ludzie pochodzący z pewnej okolicy.

ad 3) Wyszukać i ewentualnie sfotografować zabytki (np. gotyckie w pewnym promieniu), lub wszechstronny opis kościoła z odpowiedniemi ilustracjami.

ad 4) Zwyczaje ludowe danej okolicy, lub rodzaj budownictwa (chaty, kapliczki przydrożne i t. p.), lub strój ludowy.

ad 5) Rodzaj zajęcia ludności, lub zamożność ludności, lub kooperatywy miejscowe.

ad 6) Opieka nad sierotami, ubogiemi, szkolnictwo, czytelnie i t. p.

Wywiad nadaje się dla dziewcząt starszych i odpowiednio przygotowanych do samodzielnego opracowania tematu w rodzaju wyżej podanych.

V. Program zawodów sportowych.

A. Zawody obowiązkowe drużyn.

Każda drużyna zlotowa obowiązana jest wystawić conajmniej jeden zespół do gry w piłkę i jeden (może być ten sam lub inny) do wieloboju. Zespół może być zgłoszony albo do grupy młodszej (dziewczęta do lat 15-stu), albo do grupy starszej (od lat 15-stu). Zespołów mieszanych, t. zn. złożonych z młodszych i ze starszych wystawiać nie można. Maximum zespołów, jakie może wystawić drużyna jest: 2 do piłki i 2 do wielobojów.

I. Grupa młodsza.

1. Gra w piłkę.

Drużyna wystawia zespół do jednej z następujących gier: siatkówka, koszykówka, hazena i palant. Przepisy dla pierwszych trzech gier obowiązują według książki Kpt. Kurletto i Cz. Rębowski — „Gry sportowe". Przepisy palanta według Sikorskiego. O ile w ciągu zimy tego roku wyjdą przepisy gier, opracowane przez Ministerstwo W. R. i O. P., rozporządzenie niniejsze co do przepisów może ulec zmianie.

2. **Trójbój.**

W trójboju bierze udział sześć dziewcząt z drużyny — wyniki oblicza się łącznie. Na trójbój składają się:

a) wykonanie paru łatwych ćwiczeń gimnastycznych (wzorzec będzie podany przed samym zlotem lub dopiero na zlocie);

b) rzut piłką dętą Nr V, ręką prawą i lewą (pod uwagę weźmie się nietylko odległość rzutu, ale i styl);

c) bieg harcerski sztafetowy. Zadaniem każdej uczestniczki w sztafecie harcerskiej będzie nietylko przebiegnięcie 30—40 m, ale również wykonanie jakiegoś łatwego ćwiczenia harcerskiego w zakresie próby na stopień pionierki. Ćwiczeniem tem może być np. zrobienie jakiegoś węzła, czy danie sygnału jednym z używanych alfabetów (Morse lub Semafor) i t. p.

II. Grupa starsza.

1. **Gra w piłkę** (patrz warunki dla grupy młodszej).

2. **Pięciobój.**

W pięcioboju bierze udział sześć dziewcząt z drużyny. Wyniki oblicza się łącznie. Na pięciobój składają się:

a) skok wzwyż z rozbiegu nogą dowolną;
b) skok wdal z rozbiegu nogą dowolną;
c) rzut piłką dętą Nr V ręką prawą i lewą;
d) rzut piłką palantową ręką prawą i lewą (zwykły rzut z ponad głowy).

W obliczaniu wyników skoków i rzutów bierze się pod uwagę zarówno wyczyn, jak i styl. W obliczaniu przewagę będzie miał styl, a nie odległość rzutu czy skoku.

e) sztafeta harcerska tak jak w trójboju.

Zadania będą na poziomie próby na stopień samorytanki.

B. Zawody dowolne.

Harcerki, stające do zawodów dowolnych, podzielone będą na cztery grupy: I — harcerki z drużyn w wieku od lat 15 (z wyjątkiem drużynowej), II — instruktorki (drużynowe, przodownice) i starsze harcerki w wieku od lat 18—25, III — istruktorki i starsze harcerki w wieku od lat 25—30 i IV — instruktorki i starsze harcerki ponad lat 30. Każda zawodniczka może stawać do dowolnej liczby zawodów. Wyniki poszczególnych zawodniczek w każdej grupie sumuje się Chorągwiami.

I. Harcerki z drużyn (od lat 15-stu).

1. **Pływanie:**
a) styl dowolny,
b) styl klasyczny,
c) nawznak.

(Odległości są ściśle zależne od warunków miejscowych — podane będą później. Jako maximum — 50 m. wody stojącej).

2. **Łucznictwo:**

Strzelanie z łuku do celu. Szczegółowe warunki będą podane później.

3. **Lekka atletyka:**
a) bieg 60 mtr.,
b) skok wzwyż nogą dowolną,
c) skok wdal z rozbiegiem nogą dowolną,
d) rzut oszczepem 600 gr. ręką prawą i lewą,
e) rzut dyskiem 1 kg. ręką prawą i lewą.

W punktacji uwzględniane będą nietylko wyniki, ale i styl, który w obliczeniu odegra rolę ważniejszą.

II. Drużynowe, przodownice, podharcmistrzynie, członkowie czynni i starsze harcerki
(wiek 18—25 lat).

1. **Pływanie** jak B. I (możliwie zwiększenie odległości).
2. **Łucznictwo** jak B. I.
3. **Lekka atletyka:**
a) bieg 60 mtr.,
b) bieg 100 mtr.,
c) bieg 200 mtr.,
d) skok wdal z rozbiegu nogą dowolną,
e) skok wdal z miejsca,
f) skok wzwyż nogą dowolną,
g) rzut oszczepem 600 gr. ręką prawą i lewą,
h) rzut dyskiem 1 kg. ręką prawą i lewą,
i) pchnięcie kulą 4 kg. ręką prawą i lewą.
4. **Gry piłkowe:**

Rozgrywka pomiędzy reprezentacjami Chorągwi w jednej lub kilku z następujących gier: koszykówka, siatkówka, hazena i palant.

III (jak grupa II tylko wiek 25—30 lat).
Program jak dla grupy II.

IV (jak grupa II i III, tylko wiek ponad 30 lat).
Program jak dla grupy II i III.

Uwaga: Programy następnych zawodów zostaną ogłoszone później.

(—) **H. Godziszewska**
Sekretarka G. K. Ż.

(—) **M. Uklejska**
w. z. Naczelniczka G. K. Ż.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 24 z dnia 3 sierpnia 1927 r.

Obozy związkowe
Zaświadczenia i prawa uczestników

I. Ustalam następujący tekst zaświadczeń dla uczestników obozu związkowego:

1. a) NN. ukończył część praktyczną Związkowego Kursu Instruktorskiego w obozie związkowym G. K. M. roku . . w . . . . .".

b) jak a) z dodatkiem „w zastępie kapelańskim", lub „w zastępie kandydatów na członków czynnych" i t. p.

2. a) NN. brał udział w obozie i t. d. jak 1 a) z dodatkiem jak 1b).

II. Stwierdzenie ukończenia obozu związkowego:

1. Dla podharcmistrzów — oznacza, że dany podharcmistrz dopełnił obowiązku określonego punktem 4. b. 2 rozkazu N. Z. H. P. L. 17 z dn. 1. IV. 1924 roku.

2. Dla przodowników i osób starszych — uprawnia do przystąpienia do próby na podharcmistrza, o ile kandydat posiada inne warunki, przyczem pożądane jest, aby próba odbyła się po ukończeniu kursu korespondencyjnego.

3. Dla kandydatów na przodowników — uprawnia do przystąpienia do próby przodownika.

(—) **Jan Trzpil**
Przyboczny Naczelnika G. K. M.

(—) **St. Sedlaczek**
Naczelnik G. K. M.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Z GŁÓWNEJ KWATERY MĘSKIEJ.

Pomoc ofiarom powodzi. Główne Kwatery rozesłały do wszystkich Komend Chorągwi list okólny, wzywający wszystkich harcerzy do udziału w akcji pomocy powodzianom. Raźno więc do czynu!

Nowe wydawnictwa. G. K. M. zamierza wydać 2 książki: pierwszą p. t. „Obozy Harcerskie" ew. „Lato Harcerskie" i drugą o żeglarstwie harcerskiem.

Pierwsza z nich ma zawierać prócz krótkiego wstępu o obozowaniu skautowem wogóle, rys historyczny obozowania w Polsce wraz z zestawieniami statystycznemi, monografje różnych typów obozów oraz kompletny spis wszystkich obozów, kursów, kolonij i wędrówek 1927 r.; przewidziane jest również umieszczenie fotografij i szkiców albo w tekście, albo też w dodanych arkuszach na lepszym papierze.

Druga książka będzie traktowała o harcerskich wędrówkach wodnych, odbytych w b. r. — możliwe jest jednak uwzględnienie wycieczek dawniejszych. Potrzebne są przedewszystkiem możliwie barwne, literacko ujęte opisy wycieczek z ilustracjami. Inicjatywę do tego wydawnictwa dał p. T. Łopuszański, b. minister W. R. i O. P., który przyrzekł łaskawie zająć się redakcją i dopomóc w pozyskaniu nakładcy.

Wszelkie materjały do powyższych wydawnictw należy bezzwłocznie nadsyłać pod adresem Nacz. Z. H. P.

Radjo. Dnia 16 września b. r. w Polskiem Radjo Warszawa poza normalnym komunikatem harcerskim odbyla się harcerska audycja dla młodzieży. Odegrany został obrazek radjofoniczny, osnuty na tle prawdziwego zdarzenia w obozie harcerskim na pograniczu polsko-litewskiem, p. t. „Jak Bolek został harcerzem?" pióra p. M. Juszkiewiczowej; reżyserowała p. W. Tatarkiewiczówna. Udział brali artyści scen warszawskich oraz harcerze.

Przy sposobności chcemy poruszyć sprawę związaną ściśle z wygłaszaniem stałych komunikatów harcerskich w Polskiem Radjo. Naczelnictwo zwracało się tylekroć do wszystkich druhen i druhów o przesyłanie materjałów i uwag krytycznych o kwadransach harcerskich. Dotychczas jednak poza jednym bodaj pismem w tej sprawie nic nie otrzymaliśmy. Zwracamy się jeszcze raz do wszystkich z gorącym apelem: nie zaniedbujmy tej bezsprzecznie najlepszej okazji do propagandy Harcerstwa!

W ostatniej chwili zmieniony został termin kwadransów harcerskich; będą się one odbywały stale w czwartki o godz. 16 min. 25.

Zlot Harcerstwa Pomorskiego odbył się w Toruniu i trwał od 25 czerwca do 3 lipca b. r. Na zlot przybyło około 8000 harcerzy prawie ze wszystkich środowisk Chorągwi. W czasie zlotu odbyła się uroczysta akademja, którą zagaił dh. kurator Szwemin, przew. Z. O., a dh ph Truszczyński, komendant Chor. i Zlotu, przedstawił zebranym w krótkiem przemówieniu dzieje 10-letniej pracy Harcerstwa na Pomorzu. Otwarto również wystawę prac harcerskich. Obóz zlotowy rozbito w Zieleńcu. Protektorami Zlotu byli: JE. ks. biskup Chełmiński, dow. O. K. gen. Berbecki, starosta krajowy dr. Wybicki i kurator Szwemin. Obóz wizytował Naczelnik G. K.

Chorągiew Pomorska liczy obecnie 70 drużyn w 26 środowiskach i gromadzi około 1900 harcerzy.

Ogólnopolska wystawa sportowa odbyła się we Lwowie w dn. od 1—16 czerwca r. b. Komenda Chor. Lwowskiej, reprezentująca Harcerstwo, urządziła wzorowy obóz harcerski, składający się z 6 namiotów i wystawę pamiątek i nagród drużyn lwowskich i warszawskich. Obóz robił b. miłe wrażenie i był dość licznie zwiedzany przez publiczność. Wskazanem jest, by na przyszłość podobnemi imprezami zechciały zainteresować się szersze sfery harcerskie.

Kurs dla kierowników pracy harcerskiej we Francji odbył się 10—24 sierpnia b. r. w obozie w miejscowości Sabatier w północnej Francji. W kursie tym wzięło udział 24 harcerzy, zamieszkujących stale we Francji i przeważnie pracujących w tamtejszych kopalniach węgla. Kurs prowadzili dhowie: ph. Mieczysław Dybczyński — komendant, pd Kazimierz Skorupski i Jan Arlitewicz.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **Sekretarz Redakcji:** Eugenjusz RYSZKOWSKI.
Nakład i Administracją: Warszawa, Traugutta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Telefon 145-54. Konto P. K. O. 536.